

Kohti osaamisesta ja yrittäjyydestä kasvavaa Suomea

Suomi 2025

Muutosvauhti kiihtyy. Digitaalinen teknologia multistaa työtä ja yrittäjyyttä yhtä paljon kuin teollinen vallankumous aikanaan. Siirtymä tietoyhteiskuntaan ja -talouteen haastaa meistä jokaisen ottamaan vastuuta osaamisemme ajantasaisuudesta, olimme pa sitten yrittäjiä, palkansaajia tai molempia.

Haastettu on koulutusjärjestelmämme. Siitäkin huolimatta, että koulumme ja oppilaitoksemme ovat maailman huippua, ne kykenevät yhä heikommin vastaamaan digitalisaation alati nopeammin

liikuttaviin osaamis- ja sivistystarpeisiin. Osaamistaseemme on valahtamassa rakenteellisesti alijäämäiseksi. Tämä hidastaa talouden ja työllisyyden kehitystä ja syö hyvinvointimme edellytyksiä.

Tarve uudelle osaamista ja yrittäjyyttä tuottavalla järjestelmällä ja sitä ohjaavalle politiikalle lisääntyy päivä päivältä. Suomen Yrittäjissä haluamme viitoittaa tietä kohti osaamisesta ja yrittäjyydestä kasvavaa Suomea.

Kohti osaamisjärjestelmää

Uuden oppiminen on ehtymätön lahja, jota jokaisen on harjoitettava yhä valppaammin. Jotta tämä olisi mahdollista, tarvitsemme ketterämmän ja laajapohjaisemman osaamisjärjestelmän. Sen on käsitettävä koulujen ja oppilaitosten lisäksi myös työpaikat ja muut oppimisen ympäristöt sekä osaamispalveluita tarjoavat yrittäjät ja oppimisteknologiaa kehittävät yritykset.

Lisäksi sen on kannustettava yksilöitä läpi työuran jatkuvaan oppimiseen ja yrityksiä jatkuvaan kehittymiseen ja tarjottava siihen myös räätälöityjä ratkaisuja. Varhais- ja nuoruusvuosina rakentuvien perusvalmiuksien ja asenteiden on suunnattava uuden sukupolven osaajat elinikäiselle kasvu-uralle.

Mitä on tehtävä?

1 Laaditaan ja toimeenpannaan kansallinen osaamisjärjestelmästrategia, joka määrittelee jatkuvan oppimisen periaatteelle rakennetun ja digitaalisen tietoyhteiskunnan osaamistarpeisiin vastaavaan järjestelmän periaatteet ja tavoitteet.

Kohti osaamispolitiikkaa

Kykyä uudistua edellytetään yksilöiden ja yritysten lisäksi myös osaamisen kasvuympäristöä eli ekosysteemiä ohjaavalta politiikalta.

Poliittisten päättäjien on korkea aika aloittaa uuden digitaalisen yhteiskunnan osaamisjärjestelmän peruskoodin kirjoittaminen. Tämä edellyttää irtiottoa perinteisestä koulutuskeskeisestä ajattelusta ja siirtymistä uuteen osaamiskeskeiseen ajatteluun – siirtymistä koulutuspolitiikasta osaamispolitiikkaan.

Mitä on tehtävä?

2 Siirrytään kapeasti mielletystä ja varhais- ja nuoruusvuosiin painottuvasta koulutuspolitiikasta kohti laajempaa ja tasapainoisemmin jatkuvan elinikäisen oppimisen tarpeen tunnustavaa osaamispolitiikkaa ja nimetään tästä vastaamaan osaamisministeri.

Kohti uutta yrittäjyyttä

Yrittäjyys on osaamisen ohella tärkein kasvun läheteemme myös älykkäiden koneiden aikakaudella. Ilman sitä jäävät innovaatiot tekemättä, teknologiat valjastamatta, yritykset ja työpaikat luomatta. Osaamisjärjestelmän on tuotettava yhä enemmän niin yrittäjähenkisiä työntekijöitä kuin omaa yritystään johtavia yrittäjiä, joilla on kykyä tarttua luovasti digitalisaation tarjoamiin mahdollisuuksiin ja toimia myös globaalisti erilaisissa ympäristöissä.

Mitä on tehtävä?

3 Rakennetaan ja toimeenpannaan uuden yrittäjyyden ohjelma, jolla kytetään koulut ja oppilaitokset sekä muut yrittäjyyttä edistävät yksityiset ja julkiset palvelut sekä toimijat osaksi uutta yrittäjyyttä kasvattavaa osaamisjärjestelmää.

Kohti uutta osaamista

Osaamisesta ja yrittäjyydestä huolehtimalla varmistamme, että Suomen kasvutarina saa jatkoa. Jotta voimme tarttua uusiin osaamisen ja yrittäjyyden tuottamisen mahdollisuuksiin, meidän on kuitenkin uskallettava luopua vanhasta. Se, mikä toimi ennen loistavasti, ei välttämättä enää kannaa.

Yrittäjien järjestönä raivaamme ennakkoluulottomasti tietä vaikeakulkuisiinkin paikkoihin. Tehtävämme on erityisen tärkeä juuri nyt, kun digitalisaatio avaa kuljettavaksemme uusia väyliä. Tällä löytöretkellä tarvitsemme kaukonäköisiä navigaattoreita ja rohkeita kapteeneita.

Osaamisen ekosysteemi 2025 -ohjelmamme on yrittäjähenkinen visiomme tulevaisuuden osaamisjärjestelmästä, sen tunnusmerkeistä ja rakenteista. Samalla esitämme tukun toimenpiteitä ekosysteemin kasvatustyön ensivaiheisiin. Haastamme työhön mukaan kaikki oppimisen, osaamisen ja yrittäjyyden ystävät!

Mitä on tehtävä?

4 Tutustu Suomen Yrittäjien osaamispoliittiseen tulevaisuusohjelmaan **Osaamisen ekosysteemi 2025: Kohti jatkuvan oppimisen järjestelmää** ja tartu haasteeseen.

Osaamisen ekosysteemi 2025:
Kohti jatkuvan oppimisen järjestelmää
sekä muut Suomi 2025 -asiakirjat
yrittajat.fi/suomi2025

